

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

241. An sine speciali mandato consentire possit collationi faciendæ per
alium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Gemin. n. 8. Selvam tract. de Beneficiis. p. 2. q. 14. n. 7. Federic. de Senis tract. de permut. Benef. q. 26. Milis in reperit. v. Vicarius Episc. & alios. Ratio autem, quã niti illos AA ait; nempe quòd aliud sit conferre, aliud confirmare, si plus non addatur, nullius est momenti; neque fat efficax, quam ipse de suo adducit, nempe quòd confirmare sit de lege jurisdictionis, ut Calderin. conf. 200. de elect. Pavin. de potest. Capit. fed. Vac. p. 2. q. 2. n. 2. Federic. de Sen. loc. cit. Milis loc. cit. Verf. jurisdictionis effectus. & alii, quos citat. Sbroz. loc. cit. n. 5. quæ autem sunt de lege jurisdictionis, transeunt in Vicarium. Retringit tamen valde Sbroz. hanc suam doctrinam n. 8. ut procedat, ubi Vicarius haberet plenum mandatum cum expressione aliquot specialium & clausula: quòd omnia facere posset, quæ Episcopus, etiamsi mandatum speciale exigant.

2. E Contra istiusmodi confirmationes requirere speciale mandatum docent Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. n. 33. Cuchus. instit. jur. can. de Vicario Episc. n. 120. Calder. conf. 1. & alii citati à Sbrozio l. c. n. 2. cum quibus sentit Azor. Instit. mor. p. 2. l. 3. c. 46. q. 1. ubi, postquam dixisset, solere Episcopos, dum assumunt Vicarium generalem, concedere ei potestatem confirmandi Abbates, Priores, similesque non exemptos, addit in fine §. confirmationes: hæc tamen potestas in generali mandato non continetur, quare specialiter committitur.

Questio 239. An Vicarius extra Diocesim constitutus possit confirmare electos.

Respondeo de hoc pariformiter ac de institutione loquendum. Sic confirmationem fieri posse extra Diocesim, si fieret sine iudicio contradictorio ex sola informatione superioris de electo; secus, si in contradictorio, tradit Sbroz. l. 2. q. 70. n. 7. citatis pluribus. Idem dicit Garc. p. 5. c. 8. n. 142. ubi: *melius ac distinctius dicendum est cum Lambert. de jurep. p. 2. l. 2. q. 2. a. 6. quòd si ad institutionem vel confirmationem proceditur judicialiter, & cum causa cognitione seu instante contradictore curia seu fiscali (adde vel aliis in forma iudicii per assignationem auditorii seu stratorum, ut solet fieri) non potest fieri extra territorium nec cause cognitione seu processu, nec institutio vel confirmatio, si sit in sententia, &c. sequentia vide quest. ante hanc 4. n. 2. Loquitur autem Garc. loc. cit. ut patet ex n. 138. n. 6. expresse tam de Vicario quam Episcopo confirman- te.*

PARAGRAPHUS III.

De potestate Vicarii circa collationem & resignationem Beneficiorum.

Questio 240. An Vicarius sine speciali mandato conferre possit Beneficia spectantia ad collationem Episcopi.

1. Respondeo. negativè Paris. de resignat. l. 9. q. Tondut. qq. benef. p. 2. c. 118. n. 5. Pirh. ad tit. 7. n. 32. de off. Vicar. n. 49. Garc. p. 5. c. 8. n. 80. Selv. de benef. p. 2. c. 14. Ventrigl. Tom. 2. annor. 14. §. 1. n. 8. Laym. in c. cum in generali. de off. Vicar. in 6. n. 2. Sbroz. l. 2. q. 71. citans quam plurimos juxta c. finale. de off. vicar. in 6. Ratio est, quòd quæ meræ sunt gratiæ, Vicarius expedire nequit sine speciali mandato; collatio autem Beneficiorum, cum sit quædam donatio, c. relatum. de preb. c. post electionem. de concess. preb. est quid meræ gratiæ, Garc. loc. n. 81.

2. Ampliatur responsio primò: ut, etiamsi Vicarius haberet generalissimam commissionem, etiam cum clausula, ut possit omnia facere, quæ potest Episcopus, adhuc nequeat conferre Beneficia. Ventrigl. loc. cit. citatis Anton. de Butrio conf. 9. Col. 2. 3. 4. Pavin. de potest. capit. fed. vac. q. 10. Decio. conf. 128. col. 1. uti hoc firmat ex eo, quòd is, cui concessa etiam libera bonorum administratio, non valeat adhuc donare, l. contra jus. ff. de pallis. l. filiusfamil. ff. de donat. Garc. cit. n. 81.

3. Ampliatur secundò: ut adhuc conferre nequeat, etiamsi haberet potestatem eligendi, præsentandi cum clausula; & alia majora faciendi. Pax-Jord. l. 12. tit. 1. n. 165. Sbroz. l. c. n. 17. citans Paris. conf. 41. vol. 4. Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. n. 51. & seq. Bertrand. conf. 133. col. 1. l. 2. Gemin. in c. cum illis. de preb. in 6. &c. Per citatum hunc textum, ubi dicitur; quòd unus specialis modus alterum non comprehendat.

4. Ampliatur tertio: ut ne quidem Vicarii Episcoporum constituti à Papa conferre possint sine mandato Episcopi, nisi forè haberent mandatum ad hoc speciale ab ipso Papa. Sbroz. l. c. n. 25.

5. Ampliatur quarto: ut etiam Vicarius constitutus in Urbe id nequeat sine speciali Papæ mandato, Garc. l. c. n. 182. citans Pavin. ubi ante. n. 19. Rebuff. in pr. l. c. n. 16. Gambar. de off. Legat. l. 3. n. 708. contra Coral. p. 2. c. 1. n. 17. idque ut Garc. n. 183. & Sbroz. l. c. n. 4. juncto n. 7. citatis pluribus. Etiam si dictus Vicarius esset Cardinalis, citat pro hoc Garcias Rebuffum ubi ante. n. 64. & 70. Gambar. l. c. Bald. in l. aliquando. ff. de off. proconsul. Aliud tamen dicendum de Cardinale Legato Urbis, qui Papæ ab urbe absente conferre potest Beneficia consistentia intra limites Legationis, etiam Urbis, nisi obstat reservatio. Atque ita aliud est in Cardinale Legato Urbis, quàm in Cardinale Urbis Vicario. Sbroz. l. c. n. 7. Garc. n. 186. citans Gamb. Rebuff. Bald. ubi ante.

6. Ampliatur quinto: ut etiam Beneficia devoluta ad Episcopum, quæ aliàs sede vacante per capitulum conferri possent, nequeat conferre Vicarius Episcopi sine speciali mandato. Pax-Jord. l. c. n. 162. Sbroz. l. c. n. 15. citans Milis in reperit. v. Vicarius.

7. Ampliatur sexto: Ut, etiamsi haberet potestatem recipiendi resignationes factas simpliciter, vel etiam permutationis gratiã, ut adhuc non possit sine speciali mandato resignata conferre. Sbroz. n. 9. juncto n. 13. de quo tamen, in quantum tangit collationem Beneficiorum resignatorum permutationis gratiã, videbimus paulò infra.

8. Quòd si tamen concessa Vicario potestas providendi Beneficia, poterit quoque ea conferre; quia verbum providere est latum, comprehenditque institutionem, confirmationem, &c. Sbroz. l. c. n. 27. & 28. citans Rebuff. ubi ante n. 50.

Questio 241. An Vicarius sine speciali mandato consentire possit collationi faciendæ per alterum.

Respondeo dum ad Episcopum spectet consentire collationi faciendæ per alterum VG. per capitulum, Vicarius sine speciali mandato Episcopi consensum hunc loco Episcopi præstare nequit, Barbol. de potest. Episc. allegat. 54. n. 61. Castropal. tract. 13. d. 2. p. 30. n. 3. citans Gratian. discip. for. c. 303. n. 1. Rebuff. in pr. de Vicar. Episc. n. 9. Azor. p. 2. l. 3. c. 44. q. 3. Pax-Jord. l. c. n. 166. Sbroz. cit. q. 71. n. 19.

n. 19. citatis plurimis. Quia qui donare non potest, nec donanti valet consentire. *l. creditor. c. de donat. inter vir & uxor. l. cum quis. ff. de reg. jur. & qui consentit donanti rem ipsam donare videtur. l. que dotis. ff. solut. matrim. ubi Bald. col. 3. l. si liqueat. ubi Bald. not. 20. c. de inoffic. donat.* (quos textus citat Sbroz. *loc. cit. n. 20.* & ex eo Pax-Jord. & Azor. *loc. cit.*) ergo pari modo consentiens collationi conferre videtur, quod nequit Vicarius sine speciali commissione. Sbroz. Pax-Jord. *loc. cit.* Extenditurque responsionem Sbroz. *loc. cit. n. 22.* & ex eo verbotenus Pax-Jord. *l. c. n. 168.* ut procedat Episcopo etiam absente, pro quo citat Federic. *conf. 264. n. 1.* Bertach. *de Episc. l. 4. p. 6. tit. de vicar. Episc. n. 16.* Selv. *tract. de benef. p. 2. q. 14. n. 10.* Cuch. *instit. jur. can. de vicar. Episc. n. 87.*

Quaestio 242. An Vicarius, postquam in concursu elegit magis idoneum, possit eodem vigore generalis mandati conferre parochiam, dum ejus collatio spectat ad Episcopum.

1. Respondet Fagn. *in c. ex frequentibus. de Instit. n. 3.* affirmative; eo quod licet Vicarius ex generali mandato facere nequeat collationes voluntarias, seu quae ex mera voluntate conferentis dependent, quia sunt species donationis, possit tamen facere collationes necessarias; ut nominatis Beneficia conferre, praesentatos instituere, &c. Quia tunc non exercetur aliqua liberalitas. Unde cum hodie dum necessaria effecta sit collatio Parochialis, quod ad illum qui est electus tanquam magis idoneus inter probatos ab Examinatoribus synodalibus (ut patet ex Concilio Trid. *sess. 24. c. 18.* verbis illis: *Et non alteri collatio fiat ab eo, ad quem spectabit illam conferre*) sequitur, ut veniat in generali mandato; cum non sit amplius species donationis; ac ita, ut inquit Fagn. *loc. cit. n. 8.* jam correctae ratio textus *cap. fin. de off. vic. in 6.*

2. Verum contrarium tradit Garc. *p. 5. c. 7. a n. 83.* ubi postquam praemisisset *n. 81.* Rotam in causa sua, nempe *Abulensi Parochialis de la calcada 1. Febr. 1593.* censuisse, quod etsi ex eo, quod Parochiales ex dispositione Tridentini *sess. 24. c. 18.* sint conferendae magis idoneis repertis, collatio earum sit de iustitia & necessaria, adhuc tamen sede vacante non potuisse conferre ex eo capite, quod iste casus non sit in iure expressus, & in collationibus Beneficiorum nunquam capitulum sede vacante succedit, nisi in casibus in iure expressis. Postquam inquam haec praemisisset Garcias, subiungit *cit. n. 83.* postea tamen Domini coram Cardinale Blancheto magis ierunt in hoc, quod collatio parochialis, etiam hodie, non sit necessaria, quia tota radicatur in mera voluntate Episcopi, qui potest abstinere ab illa, & permittere, ut per lapsum temporis jus devolvatur ad superiorem, nec ad eam per alium cogi potest. Quod fundamentum videtur magis juridicum ex consistit. Pii V. ex qua Episcopo non conferente parochialem intra sex menses, ejus provisio libera devolvitur ad Papam, quamvis factus esset concursus, & etiam ex approbato magis idoneo electus. Unde apparet electum ex approbato magis idoneo non habere jus ad parochiam, nec ei debitam absolute, ut sic collatio ejus dici possit necessaria, sed solum Episcopum, si valet conferre, debere conferri uni ex approbato in concursu quem magis idoneum iudicaverit & elegerit. Et si talis magis idoneus haberet eo ipso jus aliquod ad parochiam, non fieret devolutio, &c. Nihilominus tamen, ut habet Garc. *cit. n. 90.* cum filius patrimonialis in concursu magis idoneus iudicatus habeat jus ad beneficium, & ei absolute debeat sicut praesentato,

ita ut Ordinarius per superiorem possit compelli, ut ei conferatur, videtur collatio vere necessaria & de iustitia, & consequenter in ea succedit capitulum sede vacante, & esse longe diversum in parochialibus & in materiis collationis necessariae & iustitiae, appellatione Ordinarii venit capitulum sede vacante, sicut etiam venit Vicarius Episcopi; quamvis ad effectum, ut intret alternativa & indultum Cardinalium, dicatur libera collatio; cum fiat sine praesentatione & intervento alterius. Id tamen non procedat stante *regul. 2. Cancell. reservatoria beneficiorum vacantium sede Episcopali vacante*, in qua includuntur etiam beneficia patrimonialia, quae providentur per Episcopum absque alterius praesentatione vel electione, nisi adsit indultum in contrarium. Ita fere Garcias.

Quaestio 243. An Vicarius habens speciale mandatum recipiendi resignationes factas per mutationis gratia, possit absque alio speciali mandato beneficia ex causa permutationis coram se resignata permutantibus conferre.

1. Respondet negant idipsum Rota *decis. 1. de renunc. alias 43. in antiq. Calderin. conf. 3. de renunc. Roman. conf. 330. n. 5.* Felin. *in c. auditis. de praescript. n. 13.* Staphil. *de lit. grat. tit. de variis mod. vacat. ex n. 23.* Rebuff. *in pr. tit. form. Vicar. n. 107. & seq. & alii apud Garciam p. 5. c. 8. num. 107.* quibuscum sentit Sbroz. *l. 2. q. 71. n. 9.*

2. Affirmant è contra Garc. *loc. cit. n. 104. juncta n. 108.* citans Dominic. *in c. fin. de off. Vicar. in 6. n. 10.* Coraf. *p. 2. c. 8. n. 2.* Zechum. *de benef. & pens. c. 2.* Item Ventrigl. *tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 11.* citans Gemin. *in c. final. de off. Vicar. in 6. n. 10.* Bellam. *decis. 94. col. 2.* Paris. *de resignat. l. 7. q. 14. n. 62.* Nisi hac ratione, quod collatio illa non sit voluntatis & libera sed necessitatis, & quia verisimile est, quod Episcopus dando potestatem recipiendi resignationes ex causa permutationis voluerit (etsi id non expresse rit) dare potestatem faciendi collationem, quae necessario illis fieri debet, maxime quia in permutatione eodem contextu solita admitti ut iusque renunciatio, & pariter fieri utriusque collatio.

Quaestio 244. An Vicarius sine speciali mandato conferre possit beneficia patrimonialia.

1. Respondet affirmative Garcias *loc. cit. n. 109.* in fine ex eodem fundamento, nempe quod necessario facienda collatio tali personae, adeoque non sit libera & voluntatis. Et sic in terminis beneficiorum patrimonialium tenuisse Rotam, in *Calagurrit. beneficii de ascarca. 17. Maij. 1596.* testatur Garc. *p. 5. c. 7. n. 89.* In qua decisione dicitur quoque illam in proposito dici collationem necessariam; ad quam Episcopus tenetur & potest compelli, & quae incipit à tertio, ut à patrono; non autem, quando totus actus dependet ab illius potestate.

2. Negat è contra Gonz. *ad regul. 8. gl. 9. §. 1. n. 78.* nixus contraria ratione; nempe quod collatio talium beneficiorum sit adhuc libera. Pro quo *n. 75.* citat Achill. *de Grass. decis. 5. n. 1. & 3. de privileg. Put. decis. 162. n. 3. l. 2.* Rotam in *Abulensi. parochialis 12. Jun. 1594.* & sic consequenter tradit Gonz. *l. c. n. 77.* ob dictam rationem (quia nimirum talis collatio est libera) non posse Capitulum sede vacante aut ejus Vicarium conferre istiusmodi beneficia patrimonialia, ut collationem talem factam à capitulo sede vacante nullam declaratam fuisse à Rota in *Calagurrit. benef. de Arcaya. 26. April. 1596.*

Quaestio